

ODDĚLENÍ
SPRÁVA CHKO ORLICKÉ HORY
Dobrovského 332
516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.: +420 494 539 542
e-mail: orlhory@nature.cz
http://www.nature.cz
IDDS: kpddyvy

Projection, s.r. o.
Antonína Kopeckého 151
Nový Hrádek
549 22

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 00560/OH/15

VYŘIZUJE: Marvanová

DATUM: 22. dubna 2015

Odborné posouzení záměru „rekonverze tubusu větrné elektrárny s transformovnou na rozhlednu s turistickým infocentrem“ dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

Obdrželi jsme žádost Úřadu Městysse Nový Hrádek, se sídlem Náměstí 28, Nový Hrádek zastoupenou na základě plné moci společností Projection, s.r.o., se sídlem Antonína Kopeckého, Nový Hrádek, o posouzení vlivu záměru „rekonverze tubusu větrné elektrárny s transformovnou na rozhlednu s turistickým infocentrem“ na krajinný ráz dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“).

Na základě projektové studie záměru zpracovaného ateliérem ABM architekti, Masarykovo nábřeží 22, Praha 1, v únoru 2015, která je přílohou Vaší žádosti a šetření na místě samém provedeném dne 20. března 2014, bylo vypracováno Vámi požadované posouzení.

Výchozí stav:

Místo záměru se nachází cca 1 km severovýchodním směrem od centra Městysse Nový Hrádek v okrese Náchod. Daná lokalita leží při státní hranici s Polskem, nejbližší místo hranice leží cca 1,8 km severovýchodním směrem. Dopravní spojení v místě je zajištěno komunikací III/28526 spojující sídla Nový Hrádek a Borová. Silnice prochází cca 230 m od dotčeného místa a je po ní zároveň vedena cyklotrasa č. 4038. Po nezpevněné polní cestě, vedoucí středem lokality kolem místa záměru, je značena červená turistická značka.

Novohrádecko je součástí podhůří Orlických hor, které jsou dobře viditelné při pohledu východním až jihovýchodním směrem. Jeden z nejvyšších vrcholů pohoří Vrchmezí (1084 m n. m.) je vzdálen přibližně 7,8 km vzdušnou čarou od posuzované lokality.

Terén v prostoru mezi Borovou, Novým Hrádkem, Sněžným a Olešnicí v Orl. horách je zvlněný, má charakter pahorkatiny s množstvím lokálních přírodních dominant (Dlouhý, Krahulčí, Roubalův kopec, Čihadlo apod.) a úzkých klikatých údolí s mnoha drobnými přítoky řeky Olešenky. Krajinný pokryv tvoří mozaika lesních porostů, pastvin i zemědělsky využívaných ploch s občasnými pásy mimolesních dřevin, zejména v místech mezí, polních cest, silnic a podél malých vodních toků. Území, ve kterém se nachází hodnocená lokalita, má charakter přírodě blízkého prostředí, které je ale dlouhodobě hospodářsky využíváno. Díky členitému terénu a různorodému krajinnému pokryvu se krajina v okolí posuzované lokality vyznačuje nepochybnými estetickými kvalitami, které jsou vyjádřeny harmonickým měřítkem a harmonickými vztahy v krajině.

V místě samém stojí v současné době jeden ze čtyř tubusů, pozůstatek po původní technické dominantě konce 20. století - větrné elektrárně a objekt rozvodny napojený na vrchní elektrické vedení. Mimo souvislou zástavbu městysse Nový Hrádek je po okolí rozptýleno několik samostatně stojících chat nebo chalup (Končiny, Zadní Kout, V Brodsku apod.). Na dohled od místa plánované

rozhledny se nachází i jeden polorozbořený objekt válečného opevnění, který zde vznikl koncem 30. let 20. století. V centru Městysu (cca 1 – 2 km daleko) se nachází kulturně-historické dominanty kostela Sv. Petra a Pavla a zříceniny hradu Frymburk. Nejbližší lokální přírodní dominantou je vrch Šibeník (Dlouhý) - 674 m n.m. a již výše zmíněný hřeben Orlických hor s vrcholy kolem 1000 m n. m.

V posuzované lokalitě se nenacházejí žádná zvláště chráněná území. Nejbližším velkoplošným zvláště chráněným územím je Chráněná krajinná oblast Orlické hory, jehož západní hranice vede ve vzdálenosti přibližně 3,3 kilometrů východním směrem. Nejbližším maloplošným zvláště chráněným územím je přírodní památka Rašelina, která leží přibližně ve vzdálenosti 1,9 kilometrů severovýchodně od posuzované lokality a přírodní rezervace Peklo u Nového Města nad Metují, rozprostírající se 3 km severozápadním směrem.

Významnými krajinnými prvky v bezprostředním okolí hodnocené lokality jsou lesní porosty. Nejbližší smíšený lesní porost se nachází cca 80 m východním směrem od místa záměru. V lesním komplexu, jehož hranice prochází cca 400 m severozápadně od místa záměru bylo vymezeno nadregionální biocentrum Peklo 87, západně a jižně kolem Nového Hrádku je veden nadregionální biokoridor 79MB. Tyto prvky jsou součástí systému ÚSES.

Pozemky parc. č. st. 497 a parc.č. 628/1, kam je záměr situován, leží na mírně svažitém hřbitku. Pozemek parc. č. 628/1 má výrazně obdélný půdorys. Jeho severozápadní strana je lemována mezi osázenou listnatými dřevinami, severní a severovýchodní hranici tvoří neuzpevněná polní cesta (parc. č. 1598/1). Východně, souběžně s polní cestou, leží remízek se smíšeným lesním porostem. Dotčený pozemek je zatravněný (travní porost – podhorská louka), okolní navazující pozemky jsou zemědělsky obhospodařované. Poz. parc. č. st. 497 je stavební parcela pod stávající stavbou transformovny.

Záměrem je přestavět stávající tubus větrné elektrárny a přilehlou transformovnu na rozhlednu a turistické infocentrum, a to při vynaložení minimálních finančních prostředků. Výška stávajícího stožáru bude zvýšena ze stávajících 30 m na 45 m pomocí lehké příhradové konstrukce pro umístění antén mobilních operátorů. Konstrukce rozhledny je navržena jako montovaná z žárově pozinkovaných prvků, schodiště se nabízí kotvit přes jednotlivé pororoštové stupně do pláště tubusu. Vyhlídková plošina z předem vyrobených segmentů bude osazena ve výšce 30-ti metrů. Ke stávajícímu objektu transformovny bude provedena přístavba o zastavěná ploše 58,5 m². Opláštění vnějšího povrchu je navrženo provětrávanou fasádou s krytinou z falcovaného šedého pozinkovaného plechu, který zaručí trvanlivost a bezúdržbovost objektu. Vnitřní stavební úpravy spočívají ve vybudování infocentra, galerie, vyhlídkové terasy, drobného občerstvení, toalet pro veřejnost a neveřejného provozu zaměstnance a správu objektu.

Objekt zázemí bude napojen na el. energii zemní přípojkou z nové sloupové trafostanice, splaškové vody budou likvidovány v septiku s biologickým stupněm čištění a přepadem do vsakovacího objektu. Zásobování pitnou vodou bude řešeno přípojkou z nově vrtané studny. Objekt bude vytápěn tepelným čerpadlem vzduch – voda. Přesné umístění inženýrských sítí není v předložené studii řešeno a dané posouzení nikterak neovlivní. V severovýchodním rohu poz. parc. č. 628/1 u přístupové komunikace je navrženo parkoviště pro 10 os. automobilů. Povrch bude zpevněn štěrkem.

Stanovisko:

Vliv záměru na krajinný ráz

Při posuzování lokality s navrženým záměrem byl vymezen dotčený krajinný prostor a okruhy potencionální viditelnosti, jelikož se jedná o výškovou stavbu.

Dotčený krajinný prostor, ze kterého bude vnímána stavba rozhledny včetně objektu zázemí, tvoří bezprostřední okolí uvažovaného záměru vymezené vizuálními bariérami, kterými jsou lesní porosty, remízek, mimolesní zeleň mezí, silniční stromořadí a přirozené vyvýšeniny zvláště terénu. Tento prostor dosahuje do vzdálenosti 400 – 800 m od bodu uvažovaného záměru.

Průhledy se dále otevírají severozápadním směrem ke Krahulčí (1,3 km) a Jizbicím (5,5 km), západním směrem přes údolí v němž je situován Nový Hrádek směrem k Mezilesí (2,7 km) a dále k Novému Městu nad Metují (6,6 km). Z nezalesněných ploch a přírodních dominant od jihu, z okolí Sněžného (2,3 m,) bude vyhlídkový bod rovněž zřetelně pozorovatelný.

Nutno konstatovat, že tubusy větrné elektrárny, které zde v minulých letech stávaly, byly při dobré viditelnosti z podhůří pozorovatelné ze vzdálenosti kolem 30 km.

Pouze od severu a západu bude místo záměru částečně odcloněno blízkým lesním komplexem a zalesněnou terénní dominantou vrchu Šibeník. Vzhledem k výšce rozhledny – 45 m, bude část vysílače vyčnívat i nad stromy i blízkého remízku.

Přijatelnost záměru z hlediska ochrany krajinného rázu v dané lokalitě

Vliv záměru byl vyhodnocen podle metodiky Vorel. I., Bukáček, R., Matějka, P., Culek, M., Sklenička, P. (2004): Posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Mezi přírodní hodnoty v blízkém okolí posuzované lokality patří charakteristický reliéf krajiny podhůří Orlických hor s četnými drobnými údolími, mírně se svažujícími hřbítky a přírodními dominantami nadmořské výšky 500 – 700 m n. m., mozaika lesních porostů, pásů mimolesních dřevin, luk, pastvin a zemědělsky využívaných ploch. Uvažovaný záměr výstavby rozhledny a turistického infocentra není novou stavbou v dotčeném krajinném prostoru, ale pouze přestavbou stávajícího objektu transformovny a tubusu větrné elektrárny, jež zde byly vystavěny v 90. letech 20. století. Stávající přírodní hodnoty proto nebudou uvažovaným záměrem nijak dotčeny. Nový zábor ZPF bude minimální v desítkách m², přístupová komunikace zůstane stávající, parkovací plochy jsou navrženy na manipulační ploše v místě po odstranění jednoho ze tří tubusů.

Všechny významné krajinné prvky se nacházejí v takové vzdálenosti od uvažovaného záměru, že jím nemohou být nijak narušeny. Nejbližší lesní porost se nachází ve vzdálenosti cca 80 m, záměr tedy neleží ani v jeho ochranném pásmu. Na nejbližší vodní tok řeku Olešenku ani jeho drobné bezejmenné přítoky nebude mít uvažovaný záměr žádný vliv.

Uvažovaný záměr nemůže mít díky značné vzdálenosti žádný vliv na zvláště chráněná území.

Skladebné části územního systému ekologické stability nadregionální úrovně se sice nacházejí v relativní blízkosti uvažované lokality, ale záměr nemůže díky svému umístění ani způsobu užívání nijak narušit funkčnost této sítě biocenter a biokoridorů.

Kulturní a historickou hodnotu v širším okolí záměru představuje částečně zachovaná historická krajinná struktura lesů, polí, luk, pastvin a cest. Částečně je v lokalitě zachována i urbanistická struktura jednotlivých vsí i jejich částí, které vznikaly převážně v návaznosti na vodní toky a síť komunikací v oblasti. Nejbližší sídlo - Nový Hrádek vzniklo v návaznosti existenci hradu Frymburk, který tvoří společně s objektem kostela historické dominanty v daném prostoru. Za novodobou technickou dominantu považovali hrádečtí i skupinu tubusů větrných elektráren, které se nad obcí několik desetiletí tyčily. Hlásí se k nim v několika publikacích i propagačních materiálech obce. Čtyři tubusy s vrtulemi se staly na relativně dlouhou dobu orientačním prvkem zdejšího regionu. Rekonverze jednoho z tubusů větrné elektrárny s transformovnou na rozhlednu s turistickým infocentrem nebude proto představovat výraznou změnu ani snížení hodnoty krajinného rázu v lokalitě. (Zbývající vrtule byly demontovány.)

Harmonické měřítko je v dotčeném krajinném prostoru charakterizováno zvlněným reliéfem s relativně malým převýšením, velikostí lesních i zemědělsky využívaných ploch a výškou vzrostlých stromů, stejně jako velikostí a rozložením sídel i hmotovým řešením jednotlivých staveb v blízkosti uvažovaného záměru. Vzhledem k existenci stávajících objektů v místě, jejichž objem bude navyšován jen minimálně, nedojde ke změně tohoto měřítko.

Vztahy v krajině jsou vyjádřením souladu přírodních složek krajiny a projevů lidské činnosti. Uvažovaný záměr nepředstavuje zcela nový prvek v prostředí, návrh řešení nezakrývá původ větrné elektrárny, v maximální míře využívá stávající konstrukce umístěné na daném místě. Výška

stavby sice výrazně převyšuje okolní reliéf včetně vzrostlé vegetace, není však vyšší než byla původní stavba tubusu včetně větrné vrtule. Pozitivní je i skutečnost, že místo čtyřech stožárů zůstane v lokalitě pouze jeden. Ten bude plnit nejen funkci vyhlídkového bodu čímž přispěje k rozvoji turistiky v regionu, ale i funkci převaděče mobilních operátorů, díky čemuž se zlepší pokrytí signálem v dané lokalitě. Tím se zároveň vyloučí potřeba budovat v lokalitě další technickou dominantu v podobě samotného příhradového převaděče. Vysílač na vrcholu rozhledny je navíc navržen jako subtilní příhradová konstrukce bez dalších hmotově výrazných doplňkových zařízení.

Pro lepší splynutí s okolním prostředím a omezením vlivu záměru na vztahy v krajině doporučuje Agentura opatřit konstrukci tubusu nátěrem v přírodě blízkém odstínu t.j. v středně šedé, hnědé či hnědozelené matné barvě. Zároveň podporuje výsadbu aleje v okolí přístupové komunikace a doporučuje provést výsadbu z listnatých druhově původních dřevin v bezprostředním okolí objektu turistického infocentra.

Závěr:

Tabulka vlivu na zákonná kritéria krajinného rázu (viz §12 zákona č. 114/1992 Sb.)	Vliv navrhované stavby
Vliv na hodnoty přírodní charakteristiky kraj. rázu	<i>žádný</i>
Vliv na hodnoty kulturní charakteristiky kraj. rázu	<i>slabý</i>
Vliv na VKP	<i>žádný</i>
Vliv na ZCHÚ	<i>žádný</i>
Vliv na kulturní dominanty	<i>slabý</i>
Vliv na harmonické měřítko krajiny	<i>slabý</i>
Vliv na harmonické vztahy v krajině	<i>slabý</i>

Na základě klasifikace identifikovaných znaků a hodnot byla stanovena míra vlivu záměru na tyto identifikované znaky a hodnoty krajinného rázu. Celkově byl vliv vyhodnocen jako **slabý zásah**, a to především z důvodu existence stávajících staveb. Určitá míra vlivu byla stanovena u kritérií, která se týkají harmonických vztahů v krajině, měřítko a kulturní charakteristiky. Záměr je řešen v přírodě blízkém prostředí, jedná se o prvek, který nemá v okolí obdoby. Nejedná se však o prvek nový. Pro vhodnější začlenění upravované výškové stavby do daného prostředí, doporučila Agentura výše zmiňovaná „změkčující“ opatření. Rekonverze tubusu větrné elektrárny s transformovnou na rozhlednu s turistickým infocentrem, dle předložené studie, se jeví jako **akceptovatelný záměr**.

„otisk razítka“

(podepsáno elektronicky)

Ing. David Rešl, v. r.
VEDOUcí SPRÁVY CHKO

Stavebník:

Městys Nový Hrádek, Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek - DS